

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרָשַׁת וַיְחִי

כ"ז, אֲדִיּוֹן ק"ע

ללא שהיות והשדוף נעשה. ונולדו לרבי מרדכי ולרבנית שלשה בנים, הלא הם הרבנים הקדושים: רבי יוחנן מרחמסטריוקא זיע"א, רבי דוד מטאלנא זיע"א, ורבי יצחק מסקוירא זיע"א.

ושני הנקדים עליהם אמרו החסידים שנחשבו הם כבנים הלא הם: רבי דוד מזלטופוליא בנו של רבי יוחנן זיע"א ורבי דוד בנו של רבי יצחק מסקוירא זיע"א.

איך ראה יעקב את בני יוסף והלא כבדו עיניו מזקן וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה (מח ח)

אמר הרב הקדוש הקדושת ציון מבאבוב זיע"א: הנה בפסוק נאמר 'וירא ישראל את בני יוסף' ואולם מיד בפסוק שלאחר מכן נאמר 'ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות', לכאורה יש כאן סתירה בין הפסוקים, האם יעקב אכן ראה את בני יוסף, או שלא יכול היה לראות מזקן?

ברם, יש לתרץ על פי מה שמספרים על אחד מן הצדיקים שהיה סגי נהור והביאוהו פעם לפני הרב הקדוש הייטב לב מסיגט זיע"א, וכאשר הייטב לב הניח תפלין עמד שם אותו צדיק והתבטא שרואה הוא איך ניצוצות יוצאות מבין הרצועות. וכיצד אכן ראה אם היה סגי נהור? אלא היות ושמר על עיניו מצעירותו שלא יראו דברים אסורים, על כן אף שנסתמא בזקנותו, כשהגיע הדבר לדברים רוחניים יכל לראות.

וכמו כן בענין פרשתנו, אף שעייני ישראל כבדו מזקן, ואולם כשמדבר היה בבני יוסף שהיו אנשים רוחניים וצדיקים זכה הוא לראות את הרוחניות שבהם בזכות עיניו שהיו שמורות וזכות.

מדוע סים בלשון התרגום לא יסור שבט מיהודה (מט י)

פגש אדם את הרב הקדוש הישמח ישראל מאלכסנדר זיע"א בהיותו במענינות המרפא

הנקדים שנחשבו כבנים

אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי (מח ה)

כאשר נפטרה בצעירותה הרבנית הצדקנית אשת חבר של המגיד הקדוש מטשרנוביל זיע"א, שהיתה בתו של הרב הקדוש רבי אהרן הגדול מקרלין זיע"א, הותירה חמשה בנים שלאחר זמן גדלו ונתפרסמו לעולם באור תורתם וצדקותם.

משחלפו כמה שנים מפטירתה שלח אחי הרבנית ע"ה, הרב הקדוש רבי אשר מסטולין זיע"א, מכתב הצעת שדוף למגיד הקדוש, עם בת הרב הקדוש רבי דוד לייקיס זיע"א, אב"ד באר, מגדולי תלמידי הבעל שם טוב. הוטבה ההצעה בעיני המגיד מטשרנוביל, ומיד נזדרז ונסע לבאר להפגש עם רבי דוד על דבר הצעת השדוף.

מששוחחו הצדיקים ביניהם אמר רבי דוד לייקיס כי מסרב הוא לקיום ההצעה. נתפלא המגיד מטשרנוביל ושאל, מה טעם? אם בגין ממון, הרי אוכל אם ירצה ה' לספק נדוניה ומזונות לבתו ביד רחבה. השיבו רבי דוד לייקיס: לא זאת, אלא שצופה אני כי לבתי יולדו חמשה בנים, וכמו כן לכבודו יולדו רק עוד שלשה בנים, ומזה נראה כי אם תנשא היא אליכם, תצטרך אחר כך להתאלמן ולהנשא שוב כדי להוליד את שני בניה הנוספים, על כן עדיף לטובת שני הצדדים שמלכתחלה לא תנשא אליכם. שמע זאת המגיד מטשרנוביל ובקש שלשה ימים להתישב בדבר.

לאחר שלשה ימים חזר לרבי דוד בשמחה ואמר: ברוך ה' מצאתי עצה, ואף אמרתי זאת לרבנו הבעל שם טוב והוטבה בעיניו. הרי רואים שיעקב אבינו אמר ליוסף "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי", אם כן על אותו אפן יוכלו גם שנים מבני בנינו להחשב אף הם לבנינו להשלמת חמשה הבנים של בתו.

מששמע זאת רבי דוד לייקיס הסכים

שלח רבי יצחק מכתב לזוגתו שלעת עתה נותר הוא בכפר פלוני ללמד לילדי ישראל תורה ומתמהמה מלשוב לביתו. לאחר זמן קצר שלחה לו מכתב חזרה שטוב עשה, כי הצרפתים בעברם למלחמה לרוסיא עברו דרך עירם ושללו את ביתו ולא הניחו אף את התבן. התחיל רבי יצחק ללמד עם בני הכפרי חמש, אבל לא הרגיש שקבלו ממנו אף מלה אחת של תורה. נסע לחוזה מלבלין, וספר לו. אמר לו החוזה: "התפלל עליהם". וכן עשה, ומאז הצליחו מאד בהתמדה ובפתיחת הלב מיום ליום.

יום אחד כשהיה רבי יצחק בבית הכנסת שבכפר, היה אחד מאנשי המנין שסרב לבא לבית הכנסת מכעסו על אחד מן המתפללים. אמר על כך כפרי אחד על הפסוק 'וירא מנחה כי טוב ויט שכמו לסבל': 'וירא מלשון נראין הדברים כן: 'מנחה כי טוב', אז 'ויט שכמו לסבל'. הינו כי כל מי שמוכן לסבל יש לו מנחה מהכל ואינו כועס על הזולת'.

כשפלה הזמן שהקצב רצה אביהם שימשיך הלאה ללמד את בניו, אמר לו רבי יצחק: היות שעשיתי זאת על פי הרבי מלבלין, מכרח אני לשאלו. ובא עמו לרבי, והשיב הרבי שאינו צריך להיות הלאה מלמד. אולם שאלו: הגד לי דבר תורה אם שמעת נס? ולא ידע מה להשיב. אמר לו הרבי: היתכן בחצי שנה ששהית שם שלא שמעת כלום? אז נזכר רבי יצחק בדברי הכפרי הנזכר, וחזר על כך. אמר הרבי: אם כן, הלא שמעת הרבה! חזר רבי יצחק לעירו ואת שכר המלמדות שקבל נתן לאחר, כי תוך זמן קצר נתעשר טוב ולא הצרך לזה. סים רבי יצחק מווארקא את המעשה ואמר: "עם התורה הזו ששמעתי עוסק אני עד היום להגיע לגדלות" (עשר אורות)

ושאלו, מדוע הפנה גדול בתפלתו ביום הכפורים סים בלשון התרגום "ולא יעדי עביד שולטן מדבית יהודה" הלא הוא מקרא מפרש לא יסור שבט מיהודה וגו' ומדוע בחר הפנה דוקא בלשון התרגום על הפסוק?

השיבו הרבי על אתר: הרי אז נכנס הפנה הגדול לקדש הקדשים ואסור לשום אדם להכניס עמו, והחזיק הפנה הגדול ביד ימינו מחתת הגחלים ובשמאלו את כף הקטרת, ואם כן לא היה באפשרותו להחזיק עמו גם כן ספר בידו, והרי אמרו חכמינו "דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן בעל פה", והיות שלא יכול היה לומר את מילות הפסוק בעל פה על כן אמר את מילות התרגום. (אורות רבותינו מאלכסנדר)

עם התורה הזו ששמעתי עוסק אני עד היום להגיע לגדלות

וירא מנחה כי טוב... ויט שכמו לסבל (מט, טו).

ספר הרב הקדוש רבי יצחק מווארקא זיע"א שבצעירותו, בעת שהתגורר בעירה ז'וריק, היו מזונותיו בהרחבה, באחת הפעמים שנסע להרב הקדוש החוזה מלובלין זיע"א, אמר לו החוזה: אם תזדמן לפניה הצעה טובה להיות מלמד, לא יזיק הדבר שתקבל זאת. התפלא רבי יצחק בשמעו דברים אלו, על מה נצרך הוא למקצוע המלמדות אחרי שפרנסתו ונכסיו טובים. אחריו נכנס ובא לרבי איש מכפר הסמוך ליער טרניגרד, ובכה לפניו שבניו ערלי לב, ומוכן הוא לשלם ולהשאיר בערום ובחסר כל ובלבד שיוכלו ללמד. אמר לו הרבי, אם תוכל לשלם סך ארבעים אדומים תקח את האברך שיצא זה עתה ממני ואז יצליחו בניה. הלך וחפש, ומצא את רבי יצחק מז'וריק ואמר לו שיתן לו את אותו הסכום. הבין רבי יצחק שהרבי איתן בדעתו במה שאמר, ונסע עם אותו האיש.

חידון אֵלֶּפְנֹת - נושא פרסים אלו שני זוגות אחים מזכרים באותו פסוק?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת נח:

ש. מהן 6 הפרשיות שקרויות על שם אנשים (מכל חמשה חומשי תורה)?
ת. 6 הפרשיות שנקראות על שמות אנשים הן: נח, חיי שרה, יתרו, קורח, בלק ופנחס.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת נח:
ה' שלמה זלמן אליאס מחיפה.

